

บทที่ 1

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นอย่างมาก คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจที่มีการค้าเสรี กระบวนการประชาธิปไตย เทคโนโลยีสารสนเทศ สังคม ซึ่งมีความผันผวน ซับซ้อน และคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในด้านต่าง ๆ ให้แก่ ปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ โดยเฉพาะการสร้างฐานทางปัญญาเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับคนและสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ก้าวสู่สังคม และเศรษฐกิจสีเขียวที่มีแบบแผนการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550: ฉ) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551 : ก) ที่มีเป้าหมายสำคัญ คือ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษามาเป็นพื้นฐานของเสถียรภาพทางวิชาการ ความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตไทยในอนาคต จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาเยาวชน นักศึกษา และบัณฑิตไทยในอนาคต พอสรุปได้ดังนี้คือ ส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบทักษะชีวิต ทักษะสังคม (Socialization) สมรรถนะพื้นฐานที่ข้ามพ้นความรู้วิชาการ (Basic line competencies) เนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม การบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้ากับหลักสูตรเป็นอีกแนวทางหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกมีความท้าทายต่อนักศึกษา ต่ออาจารย์ มากกว่าการสอนจากตำราอย่างเดียว ซึ่งจะต้องมีการจัดให้มีระบบการวัดผลงาน (KPI) ของอาจารย์ทางด้านการดูแลนักศึกษา ทั้งทางวิชาการ กิจกรรมนอกหลักสูตร และจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการด้านการสื่อความหมาย การตัดสินใจ การพัฒนาความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม ความอดทน คุณธรรม มีการแนะแนวอาชีพและการมีงานทำ แก่นักศึกษาและบัณฑิต ให้คำปรึกษาแนะนำ และหาตลาดแรงงานรองรับบัณฑิต ส่งเสริมการเรียนรู้การทำงานในทุกภาคการผลิตและภาคสังคม เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และมีการติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุง

คุณภาพการศึกษาอย่างมีระบบ และส่งเสริมให้มีการเรียนของนักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ระหว่างวัฒนธรรม สังคม (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2551: 21-22) กระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และกำหนดไว้ในข้อที่ 4.2 เพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน ซึ่งนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา ในการจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องผลิตบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 2) ที่สอดคล้องกับจรัส อ้ายฮุม (2554: ระบบออนไลน์) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในสถาบันการศึกษาไทยยังคงอยู่โดยเฉพาะด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และผู้จบการศึกษาไม่มีคุณภาพ ที่น่าพอใจไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม จำเป็นที่สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารงานประจำของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้เด็กไทยเป็นมีความรู้ความสามารถและมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถร่วมมือและแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรี การที่จะพัฒนานิสิตของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ได้นั้น รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านการเกษตรที่เก่าแก่มียี่สิบสี่ปี วัตถุประสงค์หลักในดำเนินงานของมหาวิทยาลัย คือ ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2539: 2) จากภารกิจดังกล่าวจะเห็นว่ามหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในการผลิตบัณฑิตเป็นหน้าที่สำคัญลำดับแรก โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ในวิชาการและวิชาชีพเฉพาะทาง และมีการจัดการเรียนการสอน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ 63 หมู่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ 10,682 ไร่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ที่อำเภอร้องกวาง

จังหวัดแพร่ มีพื้นที่ 1,732 ไร่ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร ตั้งอยู่อำเภอละแม จังหวัดชุมพร มีพื้นที่ 1,750 ไร่ และมีวัตถุประสงค์ในการที่จะผลิตบัณฑิตที่อุดมด้วยปัญญา อดทน สู้งาน มีคุณธรรม และจริยธรรม มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เปิดให้มีการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ มีหน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตทั้งสิ้น 11 คณะ 2 วิทยาลัย ประกอบด้วย

1. คณะผลิตกรรมการเกษตร
2. คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ
3. คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี
4. คณะวิทยาศาสตร์
5. คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
6. คณะสถาปัตยกรรมและการออกแบบสิ่งแวดล้อม
7. คณะบริหารธุรกิจ
8. คณะเศรษฐศาสตร์
9. คณะพัฒนาการท่องเที่ยว
10. คณะศิลปศาสตร์
11. คณะสารสนเทศและการสื่อสาร
12. วิทยาลัยบริหารศาสตร์
13. วิทยาลัยพลังงานทดแทน

ซึ่งทั้ง 13 หน่วยงาน มุ่งที่จะผลิตบัณฑิตที่เป็นที่ต้องการของสังคม และมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดพันธกิจ หรือกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการผลิตบัณฑิตในแต่ละคณะไปในทิศทางที่คณะต้องการ

ปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ และมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ตามกรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545 โดยที่มาตรา 22 ได้กำหนดไว้ว่า การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม

ศักยภาพ นอกจากนั้น ในมาตรา 24 ยังกำหนดให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีกระบวนการฝึกทักษะคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝึกการปฏิบัติ ให้คิดเป็น ทำเป็น เกิดการเรียนรู้ ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีการกำหนดได้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง ซึ่งมีการกำหนดองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัดในปีการประเมินคุณภาพภายใน ประจำปี 2553 มหาวิทยาลัยได้รับคะแนนในการประเมินคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดได้คะแนน 4.16 อยู่ในระดับ ดี แต่ในองค์ประกอบที่ 3 การผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยได้คะแนน 3.84 ดี และมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนานักศึกษาและคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความพึงพอใจของนายจ้างด้านความรู้และทักษะทางปัญญาของบัณฑิต (มหาวิทยาลัยแม่โจ้ กองแผนงาน, 2554: 33) ซึ่งผลการประเมินนี้ได้สอดคล้องกับผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษา โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2554: 19) ที่ผู้ประกอบการได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยมีการพัฒนานักศึกษาใน 3 ด้าน คือ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การแสวงหาความรู้ใหม่ และการเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2553 (2553: 32-33) ที่มีจุดอ่อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยว่า ขาดความอดทน และวินัยในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของศิษย์เก่าที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2553 ของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ว่า ควรเพิ่มการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติให้มากขึ้น ตลอดจนปลูกฝังความมีมานะอดทนให้กับนักศึกษามากยิ่งขึ้น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2553: 26)

ภารกิจพื้นฐานที่สำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการ คือ การสร้างบัณฑิตให้มีคุณภาพ จากการศึกษาถึงลักษณะสถาบันอุดมศึกษาไทยในอนาคตของประกอบ คุปรัตน์ พบว่า ลักษณะสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมของไทยนั้นจะต้องเน้นที่คุณภาพให้มากขึ้น เนื่องจากสังคมบริโภคลักษณะที่มีคุณภาพมีกลไกในการตรวจสอบคุณภาพมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาใดที่ไม่ได้คุณภาพจะไม่ได้รับความนิยม ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนหรืออาจจะถูกยกเลิกกิจการไป ยิ่งไปกว่านั้นในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศตามทัศนะของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ร้อยละ 66.9 เห็นว่าคุณภาพบัณฑิตในเกณฑ์ในการจัดอันดับของสถาบันอุดมศึกษา และร้อยละ 33.1 มองที่หลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตที่เป็นตัวบ่งชี้หลักในการจัดอันดับ

มหาวิทยาลัยในต่างแดนตามแนวคิดของผู้ใช้ผลิต (อาร์สสะ จันทรัง, 2551: 4) ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาคุณภาพไว้ในกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษา ถือเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด อย่างไรก็ตาม การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตนั้น เป็นการกำหนดคุณลักษณะกว้าง แต่ในความเป็นจริงสถาบันอุดมศึกษายังมีคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละสถาบัน จะมีบริบทของตนเองไม่เหมือนกัน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด อาจไม่ครอบคลุมในบางบริบทของของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ดังเช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นด้านการเกษตรเป็นหลัก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยจึงควรมีคุณลักษณะที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ถึงแม้ว่าในปัจจุบันหลายหน่วยงานที่มีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จะได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต กำหนดภารกิจ หรือกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น ในการที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จะพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยหรือที่เป็นที่ต้องการของสังคมได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน และผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรจะมาจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) จากหลายภาคส่วน คือ นักศึกษา ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัย ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับคติก ลัทธพิพัฒน์ (2555: ระบบออนไลน์) ที่กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จได้ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ร่วมกันพัฒนามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ความแตกต่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ช่างวัย ประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ จะทำให้ได้เกณฑ์มาตรฐานคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สามารถสนองตอบความต้องการของสังคมได้ ภายใต้หัวข้อการวิจัยเรื่อง “การพัฒนามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ แบบมีส่วนร่วม”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. เพื่อระบุระดับการมีส่วนร่วม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. เพื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ในมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดแนวนโยบายวางแผน ด้านการพัฒนานักศึกษาทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. หัวหน้างานกิจกรรมนักศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดกิจกรรมที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้
3. นักศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรจำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย คณะกรรมการองค์กรนักศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2557 จำนวน 554 คน ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้ลงทะเบียนในฐานะข้อมูลศิษย์เก่าของกองแนะแนว สหกิจศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ จำนวน 47,857 คน ผู้บริหารระดับคณะ/มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน

21 คน ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 50 คน และได้มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้สูตรของ Yamane

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ตามทฤษฎีการมีส่วนร่วม โดยใช้แบบสำรวจความคิดเห็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ 5 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านสูงงาน มีวินัย มีความสุข ด้านเป็นคนเก่ง

ข้อจำกัดการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้พัฒนามาตรฐานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 4 กลุ่ม ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้ การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น โดยจะศึกษาความคิดเห็นจากกลุ่มประชากร 4 กลุ่ม ประกอบด้วย นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ศิษย์เก่าแม่โจ้ และผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้

2. การวิจัยนี้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสำรวจไปให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็น ในบางครั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจสามารถตีความของแบบสำรวจแตกต่างกัน ผลที่ได้อาจมีคามคลาดเคลื่อนของงานวิจัยได้

2. การวิจัยนี้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใน 5 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านสูงงาน ด้านความสุข ด้านมีวินัย และด้านเป็นคนเก่ง โดยส่งแบบสำรวจไปให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็น ในบางครั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจสามารถตีความของแบบสำรวจแตกต่างกัน ผลที่ได้อาจมีคามคลาดเคลื่อนของงานวิจัยได้

นิยามศัพท์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต หมายถึง คุณลักษณะของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ มีประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือ ด้านความอดทน ด้านผู้งาน ด้านความสุข ด้านมีวินัย และด้านเป็นคนเก่ง

นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ หมายถึง นักศึกษาที่ทำการเรียนในทุกระดับชั้นในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

คณะกรรมการองค์กรนักศึกษา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหาร ขององค์การนักศึกษา สภานักศึกษา สโมสรนักศึกษาทั้ง 13 คณะ

ศิษย์เก่าแม่โจ้ หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ และได้มีการลงทะเบียนในฐานะข้อมูลศิษย์เก่าของกองแนะแนว สหกิจศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง เจ้าของกิจการ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแลการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ และได้มีฐานข้อมูลจากงานสหกิจศึกษา ของกองแนะแนว สหกิจศึกษา และศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง ผู้บริหารมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ

ด้านความอดทน หมายถึง มีความอดทนต่อความยากลำบากทั้งด้านการเรียนและการทำงาน มีกิริยามารยาทเรียบร้อย และสามารถอดทนต่อความกดดันต่างๆ ได้ดี เป็นผู้อดกลั้นต่อทุกสถานการณ์ได้ดี มีความสามารถควบคุมสติตนเองและมีเหตุมีผล และ มีความอดทนและอดกลั้นต่อสิ่งที่ไม่พึงพอใจและหาทางแก้ไขปัญหา

ด้านการผู้งาน หมายถึง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครั้ว และต่อชุมชน สังคม ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น และยินดีทำตามมติของชมรม คณะ/มหาวิทยาลัย ไม่ย่อท้อต่อการเรียน และการทำกิจกรรมต่างๆ สามารถแก้ไขปัญหาของการเรียนและการทำงานที่เกิดขึ้นได้

ด้านมีความสุข หมายถึง ยอมรับความหลากหลายทั้งในความคิดและวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข มีจิตใจที่เข้มแข็ง หนักแน่นและมีสมาธิในการเรียนและการทำงาน มีกิจกรรมที่เป็นงานอดิเรกที่ผ่อนคลายและน่าสนใจ สามารถพัฒนาให้เกิดความสุข

ภายในจิตใจเพื่อเรียนรู้การทำงานอย่างมีความสุข มีทัศนคติเชิงบวกกับชีวิตส่วนตัว/การทำงาน/ผู้ร่วมงานและวัฒนธรรมองค์กร

ด้านการมีวินัย หมายถึง มีความเข้มแข็ง อดทน และมุ่งมั่นในการเรียนและการทำงานให้สำเร็จด้วยความรับผิดชอบ ยอมรับและปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎเกณฑ์ของคณะ/มหาวิทยาลัย มีการเคารพสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน ตระหนัก/รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเรียนและการทำกิจกรรม มีการใช้สติปัญญาและเหตุผลควบคุมสภาวะต่างๆ ทั้งกาย วาจา ใจของตนเองได้ และ มีการตรงต่อเวลา ตามลำดับ

ด้านการเป็นคนเก่ง หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจในกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณทางวิชาชีพในสาขาวิชา มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานตามสาขาวิชาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาการเรียน และทำงานท่ามกลางความกดดันได้ มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชา/หลักสูตรที่เรียนเป็นอย่างดี 8) มีความรอบรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำความรู้เชิงทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ได้ 9) สามารถพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่และทักษะเกี่ยวกับงานอย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ